

Ukupni standard otočana podignut je na novu razinu pa nema govora o zaostajanju za kopnenim stanovništvom

Pisao
Neven ŠANTIĆ

O aktualnom trenutku državne pomoći otocima, nakon tri rebalansa državnog proračuna i najave novog smanjivanja svih proračunskih stavki, razgovaramo s ravnateljem Uprave za otočni i priobalni razvoj pri Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture Josipom Borićem.

Da li su i koliko nedavnim rebalansima državnog proračuna smanjena sredstva namijenjena otocima?

– Kroz tri rebalansa djelomično je smanjen iznos sredstava za otoke. U odnosu na početak godine, kada je za sve vrste otočnih programa, od kapitalnih ulaganja do subvencija, bilo predviđeno 192 milijuna kuna, sada raspoložemo sa 45,5 milijuna kuna manje. U tim rebalansima, gdje je trebalo, po negdje smo i nešto povećavali iznose sredstava, no uglavnom smo pazili da smanjenjem iznosa ne ugrozimo naša predviđanja i želje za 2009. godinu. Drugim riječima, rebalanse smo slagali skladno našim opredjeljenjima da, naravno u smanjenom obujmu kakva je i godina, ipak završimo i napravimo ono što smo bili zacrtali na početku godine. Tako da mogu reći da nije bilo projekta koji bi ostao na čekanje, a da se to u ovoj godini moglo ili može odraditi.

Koliko će to utjecati na projekte i programe jedinica lokalne samouprave na otocima?

– Jedinice lokalne samouprave ne postoje da bi funkcionirale jedino uz državnu pomoć. Svaka općina i grad na otocima postoji jer je dokazala svoju ekonomsku opravdanost. I onda je sljedom tih svojih izvornih mogućnosti u sta-

Josip Borić

nju odradivati ono što se od nje očekuje, odnosno investirati u različite projekte. Država se kao sufinancijer pojavljivala u zadnjih nekoliko godina pomažući izgradnju objekata za koje smo smatrali da doprinose razvoju pojedine sredine, od prometne povezanosti i zdravstva do školstva i socijalne skrbi, te da su važni za olakšavanje života na otocima. Ne možemo stoga reći da će te općine biti oštećene ako država sada može izdvojiti nešto manje novca. Jednostavno, smatramo da smo i u proteklih pet godina kada su sredstva to dozvoljavala učinili veliki iskorak, a u ovoj godini s nešto manjim ulaganjima ipak nastavili taj trend, ne zapostavljajući važne projekte za svaku pojedinu sredinu. U svakom slučaju, ne možemo reći da će netko na otocima biti oštećen niti da je osuđen samo na sebe.

Nitko se nije bunio

Je li bilo prigovora iz neke općine ili grada?

– Do sada se nitko nije bunio. I

JOSIP BORIĆ, RAVNATELJ UPRAVE ZA OTOČNI I PRIOBALNI RAZVOJ, O PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA ZA OTOKE

Za otočane nema promjene na gore

novi načelnici i gradonačelnici i oni stari, koji su se na proteklom lokalnim izborima potvrdili, svjesni su da je ovo drukčija godina od dosadašnjih te da se u skladu s tim i oni ponašaju unutar svojih proračuna. Tako da su bili prepričani na to da i u suradnji s državom neće moći ostvariti ono sve što su mogli do sada. Mislim da ćemo izgurati ovu godinu. Imat ćemo možda manjih problema jer ćemo ono što smo htjeli odraditi u godinu dana morati malo vremenski razvući, ali o tome dnevno vodimo računa pa vjerujem da će na kraju sve ispasti dobro.

Što će biti sljedeće godine?
– Još nemamo nikakve napetke, niti smo do sada govorili o proračunskim brojkama. No, znamo što možemo očekivati u sljedećoj

U odnosu na početak godine, kada je za sve vrste otočnih programa, od kapitalnih ulaganja do subvencija, bilo predviđeno 192 milijuna kuna, sada raspoložemo sa 45,5 milijuna kuna manje. U tim rebalansima, gdje je trebalo, ponegdje smo i nešto povećavali iznose sredstava, no uglavnom smo pazili da smanjenjem iznosa ne ugrozimo naša predviđanja i želje za 2009. godinu

SVE SU LOKALNE JEDINICE OPRAVDALE POSTOJANJE

Priča se o reduciranju broja općina. Koliko je to aktualno kada je riječ o otočnim općinama i gradovima?

– Osobno sam zagovornik postojećeg ustroja jedinica lokalne samouprave, pogotovo kada je riječ o otocima. Svih pedesetak jedinica lokalne samouprave na otocima su dokazale opravdanost svog postojanja. O smanjenju broja jedinica lokalne samouprave znam jedino to što sam, kao i svaki građanin, pročitao ili čuo u medijima. Nikakvih službenih dokumenata o toj temi nema. Što će biti u budućnosti ne znam. Mogu samo još jednom ponoviti svoje mišljenje da je svaka otočna jedinica lokalne samouprave na svoj način opravdala postojanje. Kroz sve dosadašnje mjere otoke smo stavljali u skupinu od posebnog interesa za državu, i kada smo donosili mjere koje bi išle prema racionalizaciji nekih institucija pokušavali smo otoke iz toga izostaviti. Primjerice na svim otocima ostali su sudovi i neke druge institucije. Uvijek polazimo od specifičnog načina života na otocima. Na taj način trebalo bi razmišljati i ako se povede riječ o ukidanju pojedinih jedinica lokalne samouprave. Naposljetku, iskustvo državnog sufinanciranja otočnih projekata pokazuje da je to puno lakše raditi kada imate otočnu jedinicu lokalne samouprave. Naravno da mnoge od njih, na svoj način, imaju teškoća u funkcioniranju, ali gdje ima problema pronalaze se i rješenja.

godini, tako da se u skladu s tim i ponašamo. S druge strane, u pripremi smo projekta zajma koji bi bio sličan ČEB-u IV, ali sada s drugom bankom, Europskom investicijskom bankom. Ako projekt

hude došao do faze realizacije, uz potporu Vlade i Sabora, tada bi se našlo prostora da u sljedećih pet godina realiziramo nove projekte infrastrukture na otocima. Trenutačno se s time najviše bavimo i ako to prođe kako treba, a veliki dio priprema smo odradili, sljedeće godine ne bi trebalo biti nikakvih problema u financiranju otočnih razvojnih programa. Ali i bez toga zadržat ćemo razinu sredstava koja može osigurati realizaciju započetih ili novih projekata na otocima.

Samo u nešto dužem vremenskom razdoblju?

– Tako je. Ono što smo prije mogli riješiti u godinu ili dvije dana riješit ćemo u nešto duljem razdoblju. To ne znači da projekt neće biti gotov.

Sezona je bila dobra

Hoće li kriza ipak ugroziti dostignuti standard otočana i povećati zaostajanje za stanovništvom na kopnu?

– Turistička sezona je za otoke bila dobra. Pokazuju to statistike naših brodarara. Sezona je prošla bez problema i s vođom koja nas je mučila nekih prijašnjih godina. Nitko nije ni primjetio da je to sada riješeno. Gužvi na trajektnim pristaništima je sve manje i manje. Brzobrodski i trajektni prijevoz je funkcionirao bez ikakvih incidenata i problema. Kroz neke dodatne

linije, uvođenjem novih brodara, još smo više unaprijedili pomorski prijevoz, pa ni s te strane nije bilo problema. Subvencije za vodoopskrbu i cestovni prijevoz za učeničke i umirovljenike su također ostale na razini prošle godine. Njih u rebalansima nismo dirali niti u jednom sektoru, i uredno ih isplaćujemo. Potaknuli smo i subvencioniranje UNP-a (Uklapljenog naftnog plina) kako bi se stimulirala upotreba drugih energenata i u ljetnim i u zimskim mjesecima, za hlađenje i grijanje, tako da sve veći broj ljudi prelazi na taj energent. Tako da ni po čemu ne vidim da je ova godina različita od drugih, te da bi otočani bili zakinuti. Dakle, ukupni standard otočana, sa svim onim objektima koje smo dosad izgradili, podignut je na novu razinu da nema govora o zaostajanju za kopnenim stanovništvom. Za otočane nema promjene na gore. Osobno kao otočanin sam zadovoljan.

Na nekim otocima, posebno na Šibici, bilo je prilubi na odvoz smeća?

– Prema onome što je stiglo do nas, ljudi su se dosta naprije žalili na probleme s odvozom smeća. Tu, nažalost, država ne može ništa. To je stvar tamošnjih komunalnih poduzeća i odnosa između njih i lokalnih zajednica. Ako smo kupili primjerice pet kontejnera, ili na bilo koji drugi način pomogli u zbrinjavanju otpada, ne možemo još rješavati i to zašto netko nije ili ne želi skupljati smeće.

PRORAČUN RAZVOJA OTOKA – 2009. GODINA

	Izvorni proračun	Nakon usvojenih rebalansa
Tekuće pomoći	1.000.000,00 kn	1.500.000,00 kn
Razvoj otoka (kapitalne pomoći za izgradnju infrastrukture)	55.000.000,00 kn	45.000.000,00 kn
Izgradnja objekata komunalne i društvene infrastrukture na hrvatskim otocima (ČEB IV)	35.000.000,00 kn	14.000.000,00 kn
Sanacija i rekonstrukcija objekata podgradnje i nadgradnje u lukama otvorenim za javni promet (LUKE)	45.000.000,00 kn	32.000.000,00 kn
UKUPNO	136.000.000,00 kn	92.500.000,00 kn

SUBVENCIJE I POTPORE

Razvitak energetike na otocima (UNP)	1.000.000,00 kn	2.000.000,00 kn
Poticanje otočnog gospodarstva	12.000.000,00 kn	10.000.000,00 kn
Vodoopskrba jadranskih otoka	13.000.000,00 kn	13.000.000,00 kn
Poticanje otočnog cestovnog prijevoza	30.000.000,00 kn	29.000.000,00 kn
Hrvatski otočni proizvod	300.000,00 kn	300.000,00 kn
Ukupno	56.300.000,00 kn	54.300.000,00 kn
SVEUKUPNO	192.300.000,00 kn	146.800.000,00 kn

O TOČNI

Nakladnik i tiskar:
-Novi list- d.d. Rijeka
Zvonimirova 20/a
Direktorica
Nataša Mijačka
Glavna urednica:
Ljiljana Škugor
Novinari suradnici: Romana
Jurčić, Iva Čupić Marković, Jo-
sip Portada,
Mladen Trinajstić
Grafička urednica:
Ingrid Periša,
Direktor
marketinga:
Ivan Jerčinović
Voditelj EP-a:
Gorana Mance
Tel. 051/650-210
Fax. 051/650-031
Adresa redakcije
-Novi list-, 51000
Rijeka, Zvonimirova 20/a
e-mail:
otocni@novi.hr